

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedziami Urzędu

(2016/C 449/30)

WPROWADZENIE

1. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (zwany dalej „Urzędem”, inaczej „ESMA”) z siedzibą w Paryżu został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010⁽¹⁾. Zadania Urzędu obejmują polepszenie funkcjonowania wewnętrznego rynku finansowego UE poprzez zagwarantowanie wysokiego poziomu, skuteczności i spójności regulacji i nadzoru, promowanie integralności i stabilności systemów finansowych, a także wzmocnienie międzynarodowej koordynacji nadzoru w celu zapewnienia stabilności i efektywności systemu finansowego.

2. W tabeli przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu⁽²⁾.

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu

	2014	2015
Budżet (w mln euro) ⁽¹⁾	33,3	36,7
Łączna liczba personelu na dzień 31 grudnia ⁽²⁾	168	186

⁽¹⁾ Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

⁽²⁾ Personel obejmuje urzędników, pracowników zatrudnionych na czas określony i pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych.

Źródło: Dane przekazane przez Urząd.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

3. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednie badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych przez Urząd systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

4. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:

- a) roczne sprawozdanie finansowe Urzędu obejmujące sprawozdanie finansowe⁽³⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu⁽⁴⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2015 r.;
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

5. Kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Urzędu oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw⁽⁵⁾:

⁽¹⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84.

⁽²⁾ Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Urzędu można znaleźć na jego stronie internetowej: www.esma.europa.eu.

⁽³⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁵⁾ Art. 39 i 50 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1271/2013 (Dz.U. L 328 z 7.12.2013, s. 42).

- a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego Urzędu obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji⁽⁶⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor Wykonawczy zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Urzędu po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Urzędu na podstawie wszystkich dostępnych informacji. Do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, że uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Urzędu we wszystkich istotnych aspektach.
- b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – podejmowanie kroków prawnych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

Zadania Trybunału

6. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽⁷⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Urzędu oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Urzędu nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

7. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemu nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego. Sporządzając niniejsze sprawozdanie zawierające poświadczenie wiarygodności, Trybunał uwzględnił wyniki badania sprawozdania finansowego Urzędu przeprowadzonego przez niezależnego audytora zewnętrznego zgodnie z przepisami art. 208 ust. 4 rozporządzenia finansowego UE⁽⁸⁾.

8. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

9. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Urzędu przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

10. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Urzędu za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

11. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

⁽⁶⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

⁽⁷⁾ Art. 107 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1271/2013.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

12. W tytule II (wydatki administracyjne) stwierdzono wysoki poziom przeniesień środków. Wyniosły one 2,2 mln euro, co stanowi 26 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2014 r. było to 1,4 mln euro, czyli 19 %). Przeniesienia te dotyczą głównie projektów informatycznych, w ramach których nie zostały jeszcze wykonane usługi lub przewiduje się, że faktury wpłyną dopiero w 2016 r.

13. W tytule III (wydatki operacyjne) stwierdzono wysoki poziom przeniesień środków. Wyniosły one 2,3 mln euro, co stanowi 33 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2014 r. było to 4,1 mln euro, czyli 45 %). Przeniesienia te są związane głównie z projektami informatycznymi, w ramach których nie zostały jeszcze wykonane usługi lub przewiduje się, że faktury wpłyną dopiero w 2016 r. (1,7 mln euro) oraz z wydatkami związanymi z wyjazdami służbowymi, które zostaną zrefundowane dopiero w 2016 r. (0,1 mln euro).

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z ZESZŁOROCZNYMI UWAGAMI

14. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w roku poprzednim przedstawiono w załączniku.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 13 września 2016 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z zeszłorocznymi uwagami

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2011	Budżet Urzędu na rok budżetowy 2011 wyniósł 16,9 mln euro. Zgodnie z art. 62 ust. 1 jego rozporządzenia ustanawiającego, 60 % budżetu na rok 2011 pochodziło ze składek państw członkowskich i państw będących członkami EFTA, a 40 % z budżetu Unii. Na koniec roku 2011 Urząd zaksięgował pozytywny wynik budżetowy w wysokości 4,3 mln euro. Zgodnie z jego regulaminem finansowym pełna kwota została zaksięgowana jako zobowiązanie na rzecz Komisji Europejskiej.	zrealizowane
2011	Odnotowano uchybienia polegające na zaksięgowaniu sześciu zobowiązań prawnych przed zobowiązaniami budżetowymi (483 845 euro).	w trakcie realizacji ⁽¹⁾
2012	W drugim roku działalności Urząd dokonał istotnego kroku, przyjmując i wdrażając podstawowe wymogi dotyczące wszystkich standardów kontroli wewnętrznej. Nie doprowadzono jednak do pełnego wdrożenia tych standardów.	w trakcie realizacji
2012	Istnieją możliwości znacznej poprawy w zakresie terminowości postępowań o udzielenie zamówienia i ich dokumentowania.	w trakcie realizacji
2013	W 2013 r. około 27 % płatności za dostarczone towary i wykonane usługi dokonano z opóźnieniem. Przeciętne opóźnienie wynosiło 32 dni. Odsetki za zwłokę zapłacone w 2013 r. wyniosły 3 834 euro.	zrealizowane
2014	Wysokość kwoty opłat nadzorczych pobranych od nadzorowanych podmiotów (agencje ratingowe i repozytoria transakcji) w 2014 r. (6 623 000 euro), która w ostatecznej wersji sprawozdania z finansowych wyników działalności została ujęta jako przychód, wynikała z prognozowanych, a nie rzeczywistych kosztów przeprowadzonych działań nadzorczych. Opłaty pobrane od nadzorowanych podmiotów powinny być maksymalnie zbliżone do kosztów rzeczywiście poniesionych w tym obszarze. Aby to osiągnąć, Urząd przeprowadza obecnie badanie modelujące oparte na rachunku kosztów działań.	w trakcie realizacji ⁽²⁾

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2014	<p>W chwili ustanowienia w 2010 r. Urząd przejął po Komitecie Europejskich Organów Nadzoru nad Rynkiem Papierów Wartościowych (CESR) – organie, którego jest następcą – szereg umów ramowych w dziedzinie informatyki, dotyczących hostingu centrów przetwarzania danych, a także opracowywania i utrzymania systemów informatycznych. Ponieważ nie ogłoszono w odpowiednim czasie postępowań o udzielenie zamówienia, które pozwoliłyby na zastąpienie tych umów ramowych nowymi, dwie z nich zostały przedłużone poza pierwotny okres obowiązywania. Doprowadziło to także do sytuacji, w której Urząd zamówił pewne usługi informatyczne za pośrednictwem francuskiej centralnej jednostki zakupującej (Union de Groupements d'Achats Publics – UGAP). W ciągu roku Urząd nabywał za pośrednictwem UGAP także meble i materiały papiernicze. Łączna kwota płatności w 2014 r. wyniosła 956 000 euro. Trybunał poinformował Urząd, że korzystanie z pośrednictwa UGAP jest niezgodne z rozporządzeniem finansowym, w wyniku czego Urząd zaprzestał tej praktyki. Do tej pory Urząd podpisał własne umowy, zastępujące wszystkie umowy ramowe przejęte po CESR.</p>	zrealizowane
2014	<p>Całkowity wskaźnik anulowania środków przeniesionych z 2013 r. był wysoki i wyniósł 19 %, czyli 940 054 euro. Było to związane przede wszystkim z opóźnieniami w realizacji zamówionych usług po stronie wykonawców, lecz także z anulowaniem zakupu licencji na rzecz anulowanego projektu, z trudnościami w trakcie realizacji umowy dotyczącej pracowników zatrudnionych na czas określony, a także z trudnościami wynikającymi z zastąpienia poprzedniej umowy nową umową ramową w zakresie doradztwa informatycznego.</p>	nie dotyczy
2014	<p>Ogólny poziom środków, na które zaciągnięto zobowiązania, wzrósł z 93 % w 2013 r. do 99 % w 2014 r., co wskazuje na to, że poprawiła się terminowość zaciągania zobowiązań. W tytule III (wydatki operacyjne) stwierdzono wysoki poziom przeniesień środków na 2015 r. Wyniosły one 4 063 580 euro, co stanowi 45 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2013 r. było to 3 688 487 euro, czyli 58 %). Około 2 mln euro z tej kwoty wiąże się z usługami informatycznymi i innymi usługami zrealizowanymi w 2014 r., za które jednak Urząd do końca roku nie zapłacił. Pod koniec roku podpisano umowy o wartości 1,3 mln euro, a usługi w ramach tych umów miały zostać zrealizowane w 2015 r. Kwota pozostałych przeniesień wynika z wieloletniego charakteru podpisanych umów.</p>	nie dotyczy

⁽¹⁾ W 2015 r. zobowiązania *ex post* wyniosły 165 000 euro.

⁽²⁾ Agencja powinna opracować metodykę, którą będzie stosowała w tym obszarze.

ODPOWIEDŹ URZĘDU

13. ESMA potwierdza kwotę przeniesień środków, na które zaciągnięto zobowiązania, w tytule II i w tytule III. Odnotowuje uwagę Trybunału i potwierdza wyjaśnienia dotyczące wieloletniego charakteru dużych unijnych projektów informatycznych ESMA.
